

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/26/2025
Identifikačné číslo spisu: 6124372281
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6124372281.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu AIDER Slovensko s. r. o., so sídlom Silvánská 5450, 841 04 Bratislava, IČO: 47 529 415, proti žalovanému BYTREX, s. r. o., so sídlom Trnavská cesta 100, 821 01 Bratislava, IČO: 50 457 250, o zaplatenie 17 347,13 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 60Cb/15/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na upomínacie konanie podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) vydal dňa 5. decembra 2024 platobný rozkaz sp. zn. 22Up/1520/2024-0, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu istinu 17 347,13 eura s úrokom z omeškania 12,25 % ročne zo sumy 17 347,13 eura od 23. augusta 2024 do zaplatenia a zároveň náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 450 eur alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Ďalším výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 520 eur do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu.

2. Žalobca svojím podaním vyjadril súhlas s pokračovaním v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“ alebo „postupujúci súd“) listom zo 17. februára 2025 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie, a to bez bližšieho odôvodnenia.

4. Mestský súd Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) s postúpením sporu nesúhlasil a postupom

podľa § 43 ods. 2 CSP predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti ako súdu spoločne nadriadenému Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III.

5. Nesúhlas s postúpením predkladajúci súd odôvodnil tým, že jednotlivé ustanovenia Civilného sporového poriadku pre Mestský súd Bratislava III neupravujú miestnu príslušnosť, ale výlučne kauzálnu príslušnosť pre určité, konkrétne definované typy sporov, a to v ustanoveniach § 22 písm. a), § 23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 a § 29 CSP. Podľa predkladajúceho súdu predmetný spor nespadá pod žiadne z vyššie uvedených ustanovení, ktoré by zakladalo kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III. V tejto súvislosti predkladajúci súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ObdoV/23/2003 z 27. októbra 2004 v zmysle ktorého, ak hmotnoprávny, prípadne procesný predpis výslovne neustanovuje, že tú-ktorú vec treba považovať za vec obchodnú, potom v zásade platí, že takáto vec obchodnou vecou ani nie je. Mestský súd Bratislava III argumentoval tým, že pre založenie jeho kauzálnej príslušnosti podľa ustanovenia § 22 písm. a) CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor. O obchodnoprávny spor môže ísť vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah (podľa tretej časti Obchodného zákonníka). V predmetnej veci však o takýto prípad nejde, keďže nie je naplnený základný predpoklad podľa ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Zároveň nejde ani o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka.

6. Predkladajúci súd argumentoval tým, že žalobca požaduje od žalovaného ako správcu bytového domu náhradu škody, ktorá vznikla na motorovom vozidle, ktoré bolo zaparkované v podzemnej garáži. Škoda vznikla uvoľnením odpadovej rúry a vytečením obsahu odpadovej rúry do motorového priestoru a do interiéru vozidla. Z uvedeného podľa predkladajúceho súdu dostatočne vyplýva, že medzi stranami sporu neexistuje žiaden obchodnoprávny vzťah. Žalovaný síce má status podnikateľa, ale rozhodujúce je, že vo vzťahu ku žalobcovi vystupuje ako zástupca spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktoré nie je podnikateľom, pričom ide o subjekt s osobitným právnym postavením vyplývajúcim zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 182/1993 Z. z.“). Je tak zrejme, že požiadavka v zmysle ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka na povahu subjektov nie je splnená, a teda medzi žalobcom a žalovaným nie je v tomto prípade uzatvorený obchodný záväzkový vzťah. Vzhľadom na absenciu obchodného záväzkového vzťahu medzi stranami sporu predstavuje spor medzi žalobcom a žalovaným občianskoprávny a nie obchodnoprávny spor, na prejednanie ktorého Mestskému súdu Bratislava III nevyplýva kauzálna príslušnosť z ustanovenia § 22 písm. a) CSP.

7. Mestský súd Bratislava III záverom uviedol, že postup Okresného súdu Banská Bystrica pri postupovaní sporu príslušnému súdu nebol správny, keďže opomenul ustanovenie § 12 ods. 2 CSP, ktoré upravuje osobitný druh vecnej príslušnosti pre Mestský súd Bratislava IV, v zmysle ktorej, ak zákon neupravuje nič iné (čo pre daný typ sporu neupravuje - pozn.), je príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu Mestský súd Bratislava IV. Z vyššie uvedených dôvodov má predkladajúci súd za to, že neboli splnené zákonné podmienky pre postúpenie sporu Okresným súdom Banská Bystrica Mestskému súdu Bratislava III.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti v zmysle § 43 ods. 2 CSP, po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, je dôvodný.

9. Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z., odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej

istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

10. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

11. Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

12. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

13. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

14. Podľa ustanovenia § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

15. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

16. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

17. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

18. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

19. Podľa ustanovenia § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

20. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

21. Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

22. Podľa ustanovenia § 261 ods. 8 Obchodného zákonníka, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

23. Pre správne určenie súdu príslušného na konanie a rozhodnutie v predmetnej veci, je podstatné zistenie, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor, k čomu smerovalo aj postúpenie sporu Okresným súdom Banská Bystrica, keď za súd kauzálny príslušný podľa § 22 písm. a) CSP považoval Mestský súd Bratislava III.

24. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Z ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka je zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku, pričom v zmysle § 261 ods. 8 Obchodného zákonníka je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

25. Žalobný nárok uplatnil žalobca ako obchodná spoločnosť, ktorej bola postúpená pohľadávka leasingového nájomcu (spoločnosť COFFEE CLINIC, s.r.o.) zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorú si žalobca uplatňuje titulom náhrady škody voči žalovanému, ktorým je správcovská spoločnosť, ktorá zastupuje vlastníkov bytov a nebytových priestorov nehnuteľnosti domu, v ktorom k poškodeniu osobného motorového vozidla, ktoré bolo v leasingovom nájme COFFEE CLINIC, s.r.o., vznikla. Uplatnený nárok je nárokom na náhradu škody, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou na motorovom vozidle, ktorá čiastočne bola likvidovaná z havarijného poistenia osobného motorového vozidla. Uplatnený nárok však nebol krytý poistným plnením z havarijného poistného plnenia a žalobca si ho uplatnil voči žalovanému ako správcovi a zástupcovi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, v ktorom k poškodeniu vozidla došlo, v dôsledku poruchy odpadovej kanalizačnej rúry v podzemnej garáži, kde bolo vozidlo umiestnené, a to náklady na odtiah vozidla, vypracovanie fotodokumentácie, parkovné vozidla, dočasné odhlásenie vozidla z evidencie, dražba vozidla, údržba vozidla počas uskladnenia, oslovenie servisných a čistiacich spoločností, obstaranie vypracovania kúpnej zmluvy predaja vozidla cez autobazár, ako aj ďalšie náklady v súvislosti so vznikom škody. Predmetný nárok sa týka nároku žalobcu ako postupníka, ktorému bola pohľadávka náhrady škody postúpená postupom leasingovým nájomcom spoločnosťou COFFEE CLINIC, s.r.o. Žalovaný ako správca majetku a zástupca vlastníkov bytových a nebytových priestorov v nehnuteľnosti, v ktorej vznikla škoda na osobnom motorovom vozidle, vystupuje ako správca a nie ako podnikateľský subjekt. Charakter účastníkov konania ako aj uplatnený nárok sa týka nároku náhrady škody, za ktorú zodpovedajú vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome, v ktorom k poškodeniu osobného motorového vozidla došlo.

26. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že predmetný spor má charakter občianskoprávny a nie obchodnoprávny, a preto na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 CSP.

27. Keďže v posudzovanom prípade bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálny príslušnému, nebol správny. Vzhľadom na to, že nejde o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie v spore sa prednostne neaplikuje ustanovenie § 22 CSP upravujúce kauzálnu príslušnosť súdu v obchodnoprávných sporoch. V predmetnom spore je tak na konanie príslušný všeobecný súd žalovaného. Preto za použitia ustanovení § 12 ods. 2 CSP, § 13 CSP a § 15 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, príslušným súdom na konanie v spore je Mestský súd Bratislava IV.

28. Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.